

ATSTOVO DALYVAVIMO ES IR KITŲ TARPTAUTINIŲ DARBO GRUPIŲ, KOMITETŲ, KOMISIJŲ POSĖDŽIUOSE DALYKINĖ ATASKAITA

1. Posėdžio institucinė forma, vieta, laikas ir dalyviai:

12-asis H2020 Mokslinių tyrimų infrastruktūrų Programos komiteto posėdis, Briuselis, gegužės 12 d., ES-28 ir asocijuotų šalių atstovai ir EK

2. Svarstytas klausimas:

H2020 programos „Mokslinių tyrimų infrastruktūrų“ 2018-2020 metams svarstymas

3. Posėdžio eigos apibendrinimas:

Posėdį vedė Thomas Skordas ir Jean-David Malo. Po organizacinių suderinimų, pereita prie EK pateiktos H2020 programos „Mokslinių tyrimų infrastruktūrų“ 2018-2020 metams projekto svarstymo. Pradžioje EK atstovas Philippe Froissard (PF) supažindino, kaip buvo atsižvelgta į raštu patektus Šalių siūlymus. Svarstymas vyko pagal kvietimus, išklausant Šalių atstovų komentarus ir pasiūlymus patektam tekstui, po to EK atstovams apibendrinant siūlymus ir komentuojant šių siūlyimų atitikimą H2020 programai, galimybes atsižvelgti ir t.t.

INFRADEV kvietimas:

Austrija ir kitos šalys siūlė paskirstyti laike kvietimus, ypač naujai besikuriančioms MTI, buvo siūlymų skelti į du kvietimus, įtraukti galimybę teikti paraiškas ne tik ERIC siekiančioms i infrastruktūroms. Po diskusijų, nuspręsta perstumti kvietimą į 2019 m vidurį, o Ek pažiūrės kaip galima padėti MTI kurioms gali atsirasti finansavimo tarpas.

Dėl įvairių tipų MTI, PF ir kitų EK atstovų komentaras buvo, jog leidus teikti paraiškas bet kokioms infrastruktūroms, bus nekontroliuojama situacija su kreipiančiais finansavimo.

INFRAEOSC ir INFRAEDI kvietimai: diskusija apjungta nes abu susiję su HPC (didelės galios skaičiavimais) ir dideli duomenys.

Airija užklausė, kas EOSC yra, koks tai projektas. Pagal EK sprendimą, EOSC įgyvendinimo visoje ES programa turi būti parengta iki 2017 m galo. Tai EK prioritetas. Niekas iki galo nežino kaip tai turi būti suorganizuota ir funkcionuoti.

ES deklaracija dėl HPC- BD (high power computing – Big data) yra pasirašę tik 7 ES šalys. Birželio mėn. Romoje bus specialus renginys pagal kvietimus. Mano nuomone Lietuva turėtų priimti pakvietimą sudalyvauti ir prisijungti. Romoje aukštame lygyje bus sprendžiama kaip EOSC funkcionuos.

Dėl kvietimų ir veikiančių HPC/ BD MTI, aš perdaviau Latvijos iškeltą mintį, kad reikia naujos (mažoms) šalims sudaryti sąlygas prisijungti prie egzistuojančių MTI su savo tegul ir mažesnės galios infrastruktūra.

EK atstovai akcentavo Šalims į jų klausimus, kad MTI išlaikymas kainuos ir Šalims.

Diskusijos dėl EOSC nėra baigtos ir pratęs po Romos susitikimo Komiteto posėdyje birželio gale.

INFRAIA kvietimas:

PF padarė įžangą, atsižvelgiant į daug Šalių siūlymų taip pat bandė išaiškinti skirtumus tarp „advance communities“ ir „innovation pilot“. Ko siekiama (scope) organizuojant „innovation pilot“ kvietimą, bus dar tariamasi su Šalimis.

„Laserlab“ sujungti su „Sinchrotronais“ kaip pilotinę akciją atsisakyta, ir „Laserlab“ paliekama kaip „Advanced Communities“, ko Lietuva taip pat prašė.

„Detektorius“ planuojama apjungti su „Greitintuvais“, taip bandant labiau integruoti dvi sąveikaujančias infrastruktūras.

PF pažadėjo patikrinti ar neatsiras finansavimo tarpų gerai veikiančioms MTI.

Ispanija ir kitos Šalys siūlo atsižvelgti į galimybes naujoms (ateities) idėjoms pavirsti IA (Innovation Action). Austrija kritiškai vertino besiplečiantį MTI sąrašą ir klausė apie IA kvietimo tikslus – IA virtimas ESFRI ilgas ir brangus, bet jau yra naujų MTI. Daug šalių palaikė Austrijos nuomonę. PF komentuodamas Šalių pasisakymus, paašškino, kad dabar rengiami du Pilote: prieiga prie Debesijos ir Inovacijos. PF komentaras, kad įtraukus daugiau galimų infrastuktūrų, išsaug konkurencija kvietime. IA kvietimas nėra skirtas ESFRI, jie tik gali prisijungti.

INFRAINNOV kvietimas:

Šiuo klausimu daugiausiai diskusijų sukėlė bandymas mokslinius tyrimus MTI su verslo darymu. Ispanijai, Švedijai ir Šveicarijai, tai atrodo supintu reikalu, kurio tikslus reikia labiau išryškinti. Airija ir Prancūzija išreiškė nuomonę, kad link taikymų (tyrimų) eiti labiau tinkamos padalintos (distributed) MTI. PF pasiūlė pateikti formuluotę naujam „topic“ šitame kvietime.

INFRASUPP kvietimas:

Čia norima koncentruotis remiant ESFRI veiklą. Prancūzija siūlo ESFRI didesnę dėmesį skirti MTI specifiškumui, išskirtinumui tarp kitų MTI. Kadangi kaip pagalbininku ESFRI kvietimo tekste yra paminėta e-IRG (minima Lietuvos siūlyme), aš užklačiau apie finansinę paramą šiai organizacijai. Užvirė diskusija apie e-IRG kaip organizaciją, jos sudarymo, atstovavimo principus. Pagal EK atstovus E-IRG yra nepriklausoma organizacija, pati sprendžianti kuo jai užsiimti ir EK nelabai mato naudos iš jos ir netgi manoma apie interesų konfliktus, bandant remti veiklas kuriose e-IRG atstovai dalyvauja. TS nuomone e-IRG turi įrodyti EK kiek jie nori ir gali prisidėti kuriant naują e-landšaftą Europoje: HPC, EOSC ir tai turėtų paašškėti po dviejų savaitių planuojamame e-IRG susitikime.

4. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

Kitas posėdis H2020 2018-2020 programos svarstymui numatytas birželio gale (apie 26 d., maždaug dvi savaitės po aukšto lygio ES susirinkimo Romoje birželio 12 d. apie European Open Science Cloud (EOSC), nuo kurio sprendimų daug priklauso programos turinys. EOSC steigimas – yra EK prioritetasis.

5. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Viena aišku, kad jeigu Lietuva turi ar nori turėti interesų Europos MTI, reikia labiau ir kompleksiškiau pasirengti Komiteto posėdžiams, susiformuojant valstybės poziciją kiekvienu klausimu;

Kadangi EOSC dabar bus ilgametė, nauja bangą ir svarbiausia dar nėra žinoma, kaip ji funkcionuos, Lietuva būtinai turi nusiūsti savo atstovą į Romoje vykiantį renginį bei stengtis kartu su kitomis mažomis ES narėmis pristumti schemą, kaip mūsų mažos e-MTI (HPC ir pan.) galėtų tapti EOSC dalimi, įvadiniais portalais ar pan.

6. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):

7. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):

Gediminas Račiukaitis, FTMC vyriausiasis mokslo darbuotojas, skyriaus vadovas, tel (5)2644868, mob. Tel. +3701 687 25672, g.raciukaitis@ftmc.lt